

SSP

HELSINGØR
KOMMUNE

**SKOLE
SOCIAL &
SUNDHED
POLITI**

**ÅRSBERETNING
2023**

SSP Helsingør
Sydvej 17
3000 Helsingør
49 28 27 18
ssp@helsingor.dk
www.ssp.helsingor.dk

4-5

FORORD

For andet år udgiver SSP Helsingør vores Årsberetning. SSP leder Mikkel Hoff Müller giver et indblik i, hvad vi har sat særligt i fokus i år.

6-7

SSPs FOREBYGGENDE ARBEJDE

SSP arbejder kriminalitetsforebyggen- de samt med en generel forebyggelse i forhold til at sikre, at alle børn og unge får et godt børne- og ungdoms- liv. Når vi i Helsingør Kommune taler om SSP, er det med særlig fokus på kriminalitetsforebyggelse, risikoad- færd og tryghed i det offentlige rum.

8-12

DEN KRIMINALPRÆVENTIVE HANDLEPLAN 2023-2026

Hvordan forebyggelse af kriminalitet prioriteres er en opgave, der dels udarbejdes inden for hver af de 12 politikredse og dels besluttet inden for den enkelte kommunes lokalråd. Her giver vi et indblik i hvordan SSP i 2023 har arbejdet med Helsingør Kommunes kriminalpræventive handleplan.

12-16

UNGDOMSKRIMINALITET I HELSINGØR

Ungdomskriminaliteten i Helsingør ligger, som i resten af landet nogen- lunde stabilt. Stabilt skal forstås på den måde, at der på landsbasis er ca. 2 pct. af alle børn og unge frem til det 14. år og mellem 5,7-6,4 pct. af alle børn og unge frem til det 17. år, der mistænkes eller sigtes for en straffelovsovertrædelse.

17

REGERINGENS BANDEPAKKE 4

I september fremlagde regeringen forslag til bandepakken 4. Den nye bandepakke har bl.a. fokus på at nedbringe antallet af helt unge, der involveres i bandekriminalitet.

18-21

SSP OPLÆG

I SSP oplever vi, at den omhu vi lægger i, at vores oplæg hele tiden er opdateret på den nyeste viden, lovgivning og trends, har opbygget en gensidig respekt for, at tiden med os er godt givet ud. Men vi vil altid gerne blive endnu dygtigere og har derfor i år spurgt forældre, hvad de bruger vores oplæg til.

22-23

UNGE I DET OFFENTLIGE RUM

Hotspots er steder, hvor der i særlig grad er stor aktivitet og forsamling af unge, der søger at mødes på unges vilkår. Synlige voksne - bl.a. gennem frivillige forældregrupper - kan gøre en stor forskel for at alle kan færdes og føler sig trygge i det offentlige rum.

24-27

RUSMIDLER

Der er gennem de sidste år kommet nikotinprodukter på markedet, der giver unge det fejlagtige indtryk, at produkterne er mindre skadelige. Ungeprofilundersøgelsen viser sam- tidig en stigning i brugen af alkohol blandt særligt elever på 7. og 8. klas- setrin. Det er en bekymring vi taler ind i.

28-29

SOCIALE MEDIER

At sociale medier i dag er medspiller i børn og unges tilværelse, betyder at alt dét unge tidligere erfarede i et fysisk skolemiljø eller i fritiden, nu mangedobles i hastighed og mængde.

30-31

FRITIDSJOB OG FRITIDSPAS

SSPs fritidsjob og fritidspas indsat- ser støtter unge i udsatte positioner ind i nye relationer, oplevelser og ansvarsområder. Samtidig udbygger de deres kompetencer og netværk, og skaber vej for deres fremtidige muligheder for uddannelse og job.

32-33

RADIKALISERING OG EKSTRE- Misme, NEGATIV SOCIAL KON- TROL OG ÆRESRELATEREDE KONFLIKTER

Kendskabet til SSP, som indgangen til kommunens rådgivende funktion og beredskab, har betydet, at vi i år har fået flere henvendelser fra vores samarbejdspartnere.

34-35

SSP+ OG BANDE EXIT

Formålet med SSP+ er at hjælpe unge i aldersgruppen 18 til 25 år, der er kriminalitetstruet ved at til- byde dem en helhedsorienteret indsats med fokus på uddannelse, job, økonomi og bolig.

36-37

CUBE

I 2023 har CUBEs unge bl.a. uddannet sig til fodbolddommere og assistent fodboldtræner gennem et samarbejde med DBU og fodboldforeningen Snek- kersten IF. De unges ansvar ind i fod- bold og foreningsverden har endvidere, gennem de unges deltagelse i CUBEs ungeråd, haft en positiv indflydelse på rekrutteringen og fastholdelsen af pigefodbold som foreningssport.

38-39

SSP SAMARBEJDSPROJEKTER

Tværsætorielle samarbejdsprojekter kan bibringe en mere helhedsorien- teret forebyggelse for kommunens kriminalitetstruede børn og unge. Læs årets status for Sammen om Hinanden og Sammen for Familien og lær mere om Helsingørs Brand- kadetter.

40

BAGSIDEN

Andre foldere og skriftlige materialer fra SSP

FORORD

Af SSP leder - Mikkel Müller

Velkommen til SSPs årsberetning 2023. I SSP arbejder vi forebyggende for at forhindre at unge havner i mistrivsel, men vi arbejder også reaktivt når unge, enten har begået kriminalitet eller har haft en uhensigtsmæssig adfærd.

Helsingør Kommunes SSP er en samarbejdsorganisation med afsæt i skole, socialområdet og politi. I praksis omfatter og inkluderer vores indsatser alle, som arbejder med og omkring børn og unge; herunder frivillige og professionelle personer, virksomheder og organisationer. SSP Helsingør understøtter og faciliterer samarbejder i mange forskellige kontekster og sammenhænge, da vi er optaget af, at viden, kendskab og samvirke er vejen til god og effektiv forebyggelse. Et naturligt udgangspunkt er derfor, at vi arbejder tværsektorielt, inden for kommunens Center for Børn, Unge og Familier (BUF) og med

alle kommunens øvrige centre, om at styrke den fælles relationelle kapacitet til fordel for gode fælles løsninger.

I Center for Børn, Unge og Familier har vi i vores strategikort særligt fokus på tidlige og rettidige indsatser. SSP har et særligt fokus på forebyggelse gennem sunde fællesskaber. I vores projekt "Sammen om Hinanden" samarbejder vi eksempelvis med Boliggården og fonden Østifterne, omkring etableringen af ungeråd, der giver flere børn og unge en demokratisk stemme ind i hvad, som er betydningsfuldt for at leve et godt børne- og ungeliv. Et andet eksempel er vores understøttelse af forældregrupper i kommunens lokalområder, der agerer kapable voksne, når unge skal udforske ungdomslivet i det offentlige rum. Et sidste eksempel er vores samarbejde om at skabe et Trygt Natteliv i Helsingør by. Her har vi i fællesskab med politiet etableret et netværk med nattelivets aktører, med det fælles mål at have et levende og trygt natteliv både for ansatte og de mange gæster.

SSP afholder hvert år en række oplæg i kommunens skoler og på uddannelsesinstitutioner. Oplæggene omhandler forebyggende temaer så som børns online liv, netetik og sociale medier, ungdomskultur og god stil i det offentlige rum. Det kan være svært at måle den direkte effekt af forebyggelse, da den netop kvalificerer sig ved at stoppe fx mistrivsel og uhensigtsmæssig adfærd på et så tidligt stadie, at den unge aldrig for alvor kriminalitetstrues. Men måske kan vi måle på, om forældre på baggrund af SSPs forældreoplæg gør noget andet, der virker fremmende for at støtte deres unge ind i trivsel, mod et sundt og godt voksenliv? Det har SSP i år spurgt ind til gennem en pilotundersøgelse på udvalgte 7. årgange. Resultaterne har vist, at særligt anbefalinger til at støtte de unge til en festkultur

uden alkohol, opleves meningsfuldt. Herunder hvordan forældre får talt med deres børn og hinanden om de ting, der kan føles grænseoverskridende og svære at italesætte, særligt når man ikke kender til hinandens holdninger.

Hvad tænker de unge selv og hvor skal vi sætte fokus, når vi spørger dem? For at fremme forebyggelse, der virker samt anspore en fælles vidensplatform, afvikler SSP hvert år den nationale Ungeprofilundersøgelse. Helsingørs elever fra 7.-9. årgang samt unge under uddannelse i alderen 15-30 år var i Ungeprofilundersøgelsen 2022/23 særligt velrepræsenteret med en besvarelsesprocent på 80% for mange af skolerne i kommunen. Undersøgelsen giver os et indblik i aktuelle tendenser og en status på ungdomslivet i kommunen. Den viden bruger vi blandt andet i tilrettelæggelsen af kommunens præventive indsatser.

Vi giver også i år en status på hvordan ungdomskriminaliteten ser ud ift. Helsingørs borgere, samt hvad SSP Helsingør har i støbeskeen, for at det tværsektorielle kriminalpræventive samarbejde mærkes helt ude hos den enkelte unge og deres familier. Vi skal følge udviklingen tæt og vi kan altid blive dygtigere. I får en status på unges rusmiddelforbrug, hvordan SSP arbejder ift. børn og unges online liv og hvordan vi har i forebyggelsen af æresrelaterede konflikter og negativ socialkontrol, radikalisering og ekstremisme holder kommunes frontpersonale ajour. Endvidere kan I læse om, hvordan der arbejdes med tryghed og trivsel for alle borgere i Helsingør Kommune.

I er altid velkomne til faglig sparring, støtte og hjælp hvis der er behov.

God læsning.

SSPs FOREBYGGENDE ARBEJDE

SSP står for Skole, Social & Sundhed og Politi. SSP arbejder kriminalitetsforebyggende samt med en generel forebyggelse i forhold til at sikre, at alle børn og unge får et godt børne- og ungdomsliv. I SSP mener vi hermed et liv uden større sociale vanskeligheder, kriminalitet eller misbrug. SSP arbejder med alle børn og unge i Helsingør Kommune i alderen op til 25 år.

SSP ligger under kommunens Center for Børn, Unge og Familier (BUF). SSP organisationen er sammensat af to dele, der indgår i et tæt og koordineret samarbejde internt i organisationen og eksternt i alle relevante sammenhænge.

SSP Helsingørs to afdelinger udgøres af

SSP HUSET

Sydvej 17 · Helsingør

CUBE

Vapnagaard

Borgmester P. Christensens Vej 4A · Helsingør

SSPs KERNEOPGAVER

Kriminalitetsforebyggelse

SSP Helsingør arbejder både generelt og specifikt med kriminalitetsforebyggelse. Den generelle indsats er med den brede gruppe. Indsatser som typisk foregår i samarbejde med børn og unge, skoler og uddannelsesinstitutioner, sundhedstjenesten, politiet, forældre, m.fl. Her arbejder vi med generel adfærd, viden og forståelse. Den specifikke indsats er målrettet børn og unge, der er havnet i (eller er i risiko for at havne i) uheldsmæssige situationer i forhold til deres udvikling. Vi hjælper her børn, unge og deres familier gennem handling, råd og sparring, så den unge eller ungegrupperingen hjælpes til trivsel.

Risikoadfærd

I næsten alle ungdomsmiljøer er der unge eller ungegrupperinger, som udviser risikoadfærd, der kan føre til mistrov og/eller kriminalitet. Risikoadfærd kan have mange afsæt fx rusmidler, uheldsmæssig og utryghedsskabende adfærd, deltagelse i radikaliseringsprocesser eller negative fællesskaber. Risikoadfærd optræder både online og "offline."

Gadeorienteret livsstil

Unge i udsatte positioner og miljøer ses ofte sammen i fællesskaber, som kan betegnes parallelle til det ungdomsliv, de fleste unge har. Disse unge kommer ofte fra hjem med få resurser og få muligheder for at opholde sig i eget hjem.

Denne gruppe af unge indgår som regel ikke i eksisterende positive fællesskaber og har enten ikke lært, er ikke velkomne eller kan ikke begå sig i andre end deres egen snævre kreds.

Disse unges samfundsforståelse og værdier hviler typisk på andre værdier end flertallet af unge på deres skoler, uddannelser og fritidsaktiviteter. En konsekvens er, at de oplever sig udenfor og på nogle områder underlegne deres jævnaldrene i de gængse fællesskaber.

DEN KRIMINALPRÆVENTIVE HANDLEPLAN 2023-2026

Hvordan forebyggelse af kriminalitet prioriteres er en opgave, der dels udarbejdes inden for hver af de 12 politikredse og dels besluttet inden for den enkelte kommunes lokalråd. Nordsjællands politikradsråd har udpeget følgende strategiske fokusområder for kommunernes handleplan for 2023-2026:

- 1 Indbrud i privat beboelse
- 2 Færdssikkerhed og -tryghed
- 3 IT-relateret økonomisk kriminalitet og seksuelle krænkelser

Hver kommune har yderligere et lokalråd, hvor repræsentanter fra politiet og kommunen har ansvar for at tilrettelægge det kriminalpræventive samarbejde i lokalrådets område. I Helsingør Kommune er SSP en del af samarbejdet, som sætter retning på Helsingørs kriminalpræventive handleplanspunkter.

Lokalrådets fokuspunkter for den kriminalpræventive handleplan 2023-2026 indbefatter endvidere:

- 1. Fælles indsats mod rusmidler og kriminelle grupperinger**
- Indsatsen skal:
- Nedbringe utryghedsskabende salg af euforiserende stoffer i Helsingør Kommune
 - Forebygge forekomsten af rusmidler blandt børn og unge
 - Forebygge rekruttering til kriminelle grupperinger

SSP vurderer, at særligt aktiviteterne i CUBE tiltrækker unge, der ellers kunne søge mod et miljø, hvor adgangen til stoffer frister i form af at den unge inddrages som distributør, samt selv udvikler en afhængighed. CUBEs sene åbningstider, deres sammensætning af at agere frirum og uformel stødpude for dagligdagens udfordringer samtidig med en meget nærværende og personlig kontakt til den enkelte ung, giver de unge et attraktivt alternativ til ”gadens” tilbud om uhensigtsmæssige og ulovlige aktiviteter.

Fagpersonalet i CUBE, SSP og herunder Exitindsatsen er ligeledes en stærk medspiller, da de hele tiden har en føling ind i hvad, der rører sig og hvad, der frister blandt de unge og om noget får en alvorsgrad, hvor politiets nationale indsats skal inddrages.

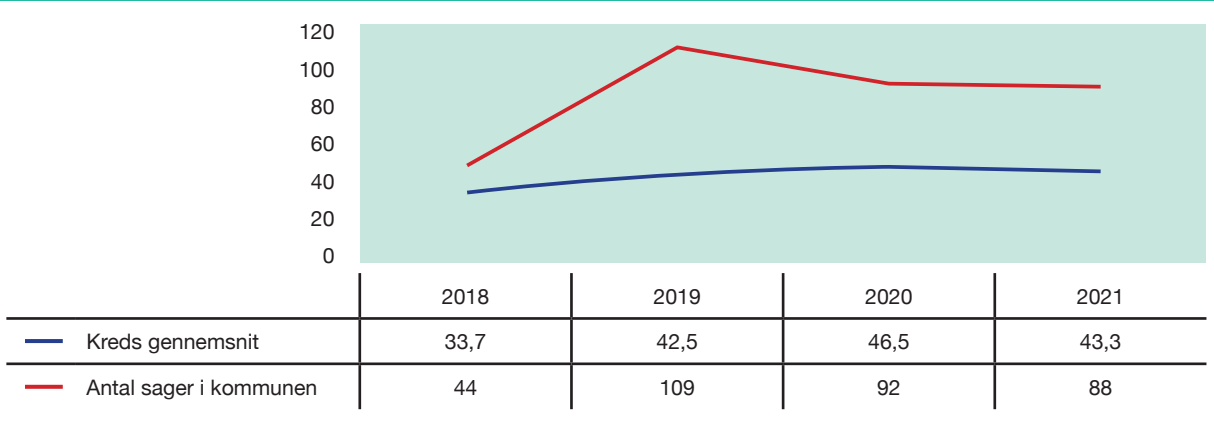
- 2. Styrket indsats og samarbejde om forebyggelse af radikaliserings, æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol**
- I det tidlige forår imødekom SSP handleplanspunktet ved, at vi gennemgik og opdaterede vores skriftlige og digitale materialer til formidling omkring, hvad vores samarbejdspartnere og fagfolk skal være opmærksomme på ift. radikaliserings, negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter.
- Materialet blev særligt aktuelt, da vi på baggrund af sommermånedernes koranafbrændinger, i takt med politiets midlertidigt skærpede indsats, skulle udbrede opmærksomheden i kommunen omkring det aktuelle trusselsbillede.

SSP indgår i et tæt samarbejde med landets specialenhed for radikaliserings og ekstremisme samt negativ social kontrol, hvorigennem vi løbende uddanner os, rådfører os og opdateres internationalt, nationalt og lokalt.

- 3. Samarbejde om forebyggelse af vold i nære relationer.**
- Helsingør er ifølge en analyse fra Nordsjællands Politis analyse- og efterretningsenhed den kommune ud af 13 kommuner i Nordsjælland med næst flest anmeldelser pr. 1.000 indbyggere om vold i nære relationer i perioden 2017-2021. Her har der været 383 anmeldelser, hvoraf 236 af dem var familievold. Blandt andet derfor er det et område, som både Helsingør Kommune og Nordsjællands Politi finder vigtigt at prioritere og samarbejde om.

Tabel 1 viser udviklingen for Helsingør sammenlignet med kreds gennemsnittet fra 2018-2021, hvor Helsingør i 2021 forsat lå en del højere end kreds gennemsnittet.

Tabel 1. Anmeldelser om vold i nære relationer i Helsingør Kommune sammenlignet med gennemsnittet for Nordsjælland for perioden 2018-2021

DEN KRIMINALPRÆVENTIVE HANDLEPLAN 2023-2026

I 2023 har SSP som følge nedsat en tværsektoriel netværksgruppe: Vold i Nære Relationer Helsingør Kommune. Netværksgruppen Vold i Nære relationer er et formaliseret samarbejde mellem de forskellige afdelinger i Center for Børn Unge og Familier (BUF) bestående af Familierådgivningen, Familieværftet, Småbørnshuset (0-6 år), Børne- & Unge Rådgivningen, Sundhedstjenesten (Sundhedsplejen), SSP og politiet.

Samarbejdet vil afdække, hvordan der inden for kommunegrænsen arbejdes med sager om vold i nære relationer i hhv. Helsingør Kommune og Nordsjællands Politi. Herefter vil netværket komme med anbefalinger til, hvordan samarbejdet mellem kommune og politi kan styrkes og hvordan de respektive parter eventuelt kan justere i deres arbejdsgange på området.

SSP repræsenterer i netværket et særligt fokus på, hvordan vi som samfund kan forebygge at volden i nære relationer i det hele taget finder sted. Vi ser bl.a. ind i, hvordan vi gennem vores faste samarbejder med fx skoler, elever og forældre, unge frivillige og interne indsatser kan bryde risikoen for, at følgevirkningerne af oplevet vold i hjemmet leder til udøvelsen af eller tiltrækningen mod vold, som voksen.

4. Trygt natteliv i Helsingør

Lokalrådet ønsker med dette handleplanspunkt at fastholde et fælles fokus på, at alle mennesker i Helsingør Kommune kan færdes trygt i aften- og nattelivet. Der ses i aften- og nattelivet i Helsingør en tendens til, at særligt meget unge mennesker, heriblandt grupper af svenske borgere, indtager alkohol i så store mængder, at de

ikke kan tage vare på sig selv eller på hinanden. Som konsekvens heraf modtager politiet anmeldelser, der knytter sig til vold i nattelivet. Dertil ses der i Helsingørs natteliv fra tid til anden en eskalering i antal personer fra kriminelle grupperinger.

Lokalgrupper udgøres af SSP-lærere og -pædagoger, ledere fra uddannelsesinstitutionerne samt andre relevante samarbejdspartnere. Lokalgruppemøderne afholdes af SSP fire gange årligt og afgrænses af de enkelte skoledistrikter.

Mødernes overordnede dagsorden tager udgangspunkt i kommunens kriminalpræventive handleplanspunkter, mens formen, deltagere og mødets konkrete indhold er tilpasset ift. den nyeste viden fra SSP samt det enkelte distrikts behov og ønsker.

For at forbygge at unge mennesker i aften- og nattelivet havner i udsatte positioner grundet alkohol og andre rusmidler, har Helsingør Kommune sammen med Nordsjællands Politi i 2023 inviteret Helsingørs restaurantsejere til at deltage i et netværk, hvor parterne hver i sær får kendskab til hinandens praksis, erfaringer og forslag til, hvordan vi i fællesskab gør Helsingør midtby til en tryk og attraktiv del af nattelivet. SSP er tovholder for disse møderækker med ansvar for at koordinere, opsamle erfaringer samt

vidensdele fra øvrige samarbejdspartnere fra bl.a. vores opsøgende teams samarbejdsforum samt ude på kommunens uddannelsesinstitutioner.

Ordforklaring:

”MISTÆNK”

Politiets parlør:

Politiet har en formodning om, at en person (uanset alder) har begået noget strafbart. Dvs. inden en eventuel sigtelse.

Lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet (herunder UKN) /forskningsparlør:

Når en kriminel handling sættes i forbindelse med et barn under den kriminelle lavalder (10-14 år). Mistænkt henviser her til at barnet ikke sigtes og ikke får sagen for en dommer.

Politiet bruger betegnelsen

”sigtet - barn” for de 10-14 årige og ”sigtet” for de 15+ årige.

UNGDOMSKRIMINALITET I HELSINGØR KOMMUNE

Ungdomskriminaliteten i Helsingør ligger som i resten af landet nogenlunde stabilt. Stabilt skal forstås på den måde, at der på landsbasis er ca. 2% af alle børn og unge frem til det 14. år og mellem 5,7-6,4% af alle børn og unge frem til det 17. år, der mistænkes/sigtes for en straffelovsovertrædelse.

På landsplan har der fra 2021-2022 været stort set det samme antal af kriminelle forhold, men antallet af mistænkte/sigtede personer involveret i forholdene er steget med 9%. (drengene 7% og piger 17%)¹

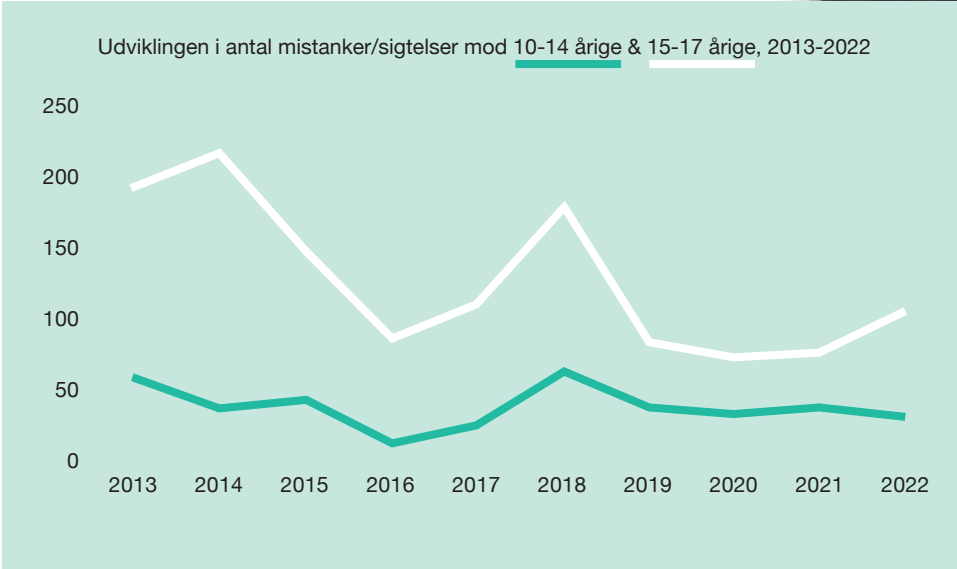
For Helsingør ser billedet lidt anderledes ud, da vi, som det fremgår af tabel 1, har set en stigning i antal forhold (mistanker/sigtelser) for de 15-17 årige, mens at antal af mistænkte/sigtede personer stort set er uændret.

I tabel 1 kan ses hvor mange sigtelser der er givet sammenlagt for det enkelt år samt antal af personer, der er mistænkt/sigtet.

Antal mistænkte/sigtede personer og antal forhold fordelt efter aldersgruppe, 2013-2022										Tabel 1 Helsingør Kommune
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
10-14 årige										
Personer	34	31	27	13	22	27	28	23	27	27
Forhold	58	36	41	13	24	62	39	32	37	31
15-17 årige										
Personer	83	78	60	51	60	74	51	47	46	49
Forhold	191	215	147	85	110	177	83	73	76	104

¹ Udvikling i børne- og ungdomskriminalitet. 2013-2022 Justitsministeriets Forskningskontor www.justitsministeriet.dk

Figur 1 herunder viser hvor mange børn og unge under 18 år, der er blevet sigtet for en kriminel handling i 2022. Data i figuren er baseret på oplysninger fra Rigspolitiet.²

Figur 1
Helsingør Kommune
Kilde: Justitsministeriets
Rapport 2023

Fra den data SSP får overleveret fra §115 møder, kan vi sammenfatte, at stigningen for de 15-17 årige skyldes en stigning i antal af færdselssager. Fra Nordsjællands kriminalitetsstatistik fremgår det, at der også ses en stigning i overtrædelser af særlov om euforiserende stoffer samt våbenloven, disse tal indgår dog ikke i tabel 1. Læs mere i infoboksen omkring særlov.

SÆRLOVE

Særlove er fx våbenloven, herunder knivloven og lov om euforiserende stoffer.

I Justitsministeriets årsrapporter om udviklingen i børne- og ungdomskriminalitet indgår udelukkende straffelovsovertrædelser. Dette skyldes, at omfanget af særlovsovertrædelser, der fremgår af politiets register, i særlig grad er påvirket af politiets aktiviteter.

² Ibid.

Tabel 2
 Ungdomskriminalitetens art – hyppighedsrangering 2022

	Helsingør Kommune	Danmark
1	Andre straffelovsovertrædelser*	Vold og trusler / Butikstyverier
2	Butikstyverier	Økonomisk kriminalitet
3	Vold og trusler	Seksualforbrydelser / Andre straffelovsovertrædelser*
4	Økonomisk kriminalitet / Andre tyverier	Hærværk
5	Seksualforbrydelser	Brugstyverier / Andre Tyverier
6	Brugstyverier	Røveri
7	Hærværk / Røveri	Indbrud
8	Indbrud	

For unge i alderen 10-17 år, vil der, afhængig af kriminalitetens alvor, kunne blive tale om, at de skal i Ungdomskriminalitetsnævnet (UKN). I Helsingør Kommune har vi i perioden 1. juli 2022 og frem til 30. juni 2023 fået henvist 15 sager til UKN, hvori der er faldet afgørelse om et forbedringsforløb.

*) herunder færdsel, brand, bedrageri, fyrværkeri, forsamling, husfredskrænkelser, ordensbekendtgørelsen, ulovlig forbindelse med fange, m.fl.

UKN – UNGEKRIMINALITETSNÆVNET

UKN vurderer den unges sag med henblik på mulige sanktioner eller anden pædagogisk indsats. De unge mellem 15 og til det 18. år skal først have deres sag for retten, mens der i sager med børn og unge i alderen 10-14 år tales om en "mistanke" hvor de unge gennem politiet indstilles direkte til UKN. I enkelte tilfælde afviser UKN en

sag, fx pga. at kommunen allerede har implementeret en indsats, der har haft virkning eller at sagens karakter bærer tydelig præg af at være en engangsforeteelse.

For en mere detaljeret beskrivelse af UKNs arbejde se: www.ungdomskriminalitetsnaevnet.dk

Hvem begår kriminelle handlinger og fokus i SSP forebyggelsen

De unge, der begår kriminalitet, er ofte opvokset med problematiske familieforhold, har en problematisk skolegang, har en gadeorienteret livstil, har lav selvkontrol og er meget risikovillige. Vi ser også at sammenfaldende faktorer blandt kriminalitetstruede unge, er unge, der falder fra deres fritidsaktiviteter og viser en tidlig interesse i rusmidler. Interessen begynder ofte med røg og nikotinprodukter og kort her efter alkohol. Unge der under deres opvækst ikke kan mærke de voksnes rammer for dem, udviser den største risikovillighed. Dette gælder unge fra alle sociale lag.

Når SSP går ind for at støtte, hjælpe og rådgive kriminalitetstruede unge og deres familier, består en stor del af indsatsen i at stabilisere og strukturere familierammen samt den unges skolegang eller uddannelse. Dertil støttes de unge ind i positive fællesskaber gennem fritidsaktiviteter (fx sport og fritidsjob), hvor de kan udbygge deres sociale færdigheder, såsom selvkontrol og en evne til at træffe hensigtsmæssige valg for sig selv.

Anmeldelser og forebyggelse

Politiet fortæller, at anmeldertendensen i Nordsjælland er højnet for næsten alle typer kriminalitet – især for vold, trusler om vold og seksuelle krænkelser. Der kan være flere forklaringer på dette.

For hele landet gælder det, at det er blevet nemmere at anmelde gennem digital registrering online og per telefonisk indtastning. Dertil bliver borgere gennem samfundspræventive indsatser i stigende grad opmærksomme på, at de kan bidrage til en fælles indsats ved at anmelde, de hændelser de er vidne til, frem for fx at "tage den selv."

I Helsingør området kan en forklaring være, at SSP Helsingør gennem to års målrettet samarbejde med institutioner, foreninger, havne, offentlig transport m.m. har lykkedes, at opbygge en ensartethed i hvordan ansvarspersoner (havnefogeder, driftspersonel, foreningsmedarbejdere) inden for de forskellige bydele, håndterer og forvalter rammerne omkring byens unge i det offentlige rum. Herunder at alle har en fælles forståelse for, hvornår anmeldelser kan have en præventiv effekt.

Samtidig har SSP gennem indsatsen for forebyggelse af seksuel digital krænkelse udarbejdet materialer til skoler, forældre og elever, hvor der opfordres til at krænkelsessager anmeldes fremfor at forties pga. skam eller manglende information omkring hvordan børn, unge, forældre eller fagpersoner kan agere hensigtsmæssigt.

Endvidere er bedragerisager, herunder økonomisk kriminalitet, flyttet over på nettet. Med en ny enhed under politiet: Politiets Online Patrulje (POP) følger politiet tæt udviklingen på området og bliver hele tiden dygtigere til, at gøre borgere opmærksomme på faldgruber. Dette får samtidig den forebyggende effekt, at forsøg på bedrageri anmeldes.

Når vi opgør kriminalitetens art i sager blandt 10-17 årige (tabel 2), ser vi lidt forskelle ift. hvilken kriminalitet der fylder i Helsingør og på landsplan. Forskellen er for lille til at vi kan sige noget generelt.

Kan præventivt arbejde måles?

Det er svært at måle effekten af vellykket kriminalpræventivt arbejde. Dels opstår der i et samfund hele tiden nye samfundsøkonomiske udfordringer, nye potentielle risikofaktorer og muligheder for udøvelsen af kriminalitet - som vi fx har set med et stigende antal illegale

UNGDOMSKRIMINALITET I HELSINGØR KOMMUNE

nikotinprodukter henvendt til børn. Men dertil vil der, med et øget fokus på indsatser med bestemte formål, også altid blive belyst kriminelle handlinger, der tidligere var mørketal – sådan som vi fx ser, når unge får bevidsthed omkring og en bedre forståelse af hvor deres grænser for seksuel intimitet går, hvad der tilkendegiver og ikke tilkendegiver et samtykke, herunder hvornår en anmeldelse for grænseoverskridende handlinger bør finde sted.

Når vi interesserer os for kriminalitetsstatistik, gør vi det derfor ud fra det formål at se efter tendenser i ungdomskulturen, fremfor at vi kan sige helt konkret om en bestemt indsats har haft en given effekt.

I det daglige arbejde, kan vi dog følge lokalindsatsernes effekt i den forstand, at vi ser om en stigende tendens stopper ved et øget fokus netop på denne tendens. Således har vi i 2023 set at et intensivt fokus og samarbejde med bl.a. DSB, Øresundslinjerne og politiet om at skabe tryghed omkring Helsingørs togstationer, har stoppet en stigende uhensigtsmæssig tendens blandt unge.

Netop sådanne vellykkede indsatser, betyder at Helsingør Kommune og SSP hele tiden udvikler det tværfaglige samarbejde. Det sker blandt andet inden for de muligheder, der ligger i §115 møderne, hvor politi og kommune sidder sammen og gennemgår de unge, der i den forgangne uge har været på politiets døgnrapport.

EN RETSLIG ”SAMARBEJDSPARAGRAF”

§115

POLITIMØDER

Hver uge gennemgår SSP, sammen med den lokale forebyggelsesbetjent, Familierådgivningen og Ungeenheden, politiets døgnrapporter vedrørende børn og unge henholdsvis under og over 18 år. Omstændighederne omkring barnet/den unge under 18 år drøftes ift. hvilke foranstaltninger, der eventuelt skal iværksættes. Tilsvarende drøftes de unge i aldersgruppen 18-24 år, men her med fokus på at strukturere eventuelle indsatser.

KOORDINATIONS-MØDER

En gang om måneden mødes repræsentanter fra kommunen og politiet. Formålet med mødet er en gensidig orientering og drøftelse af relevante sager på bandeområdet. Tillige kan der udveksles nødvendige oplysninger for det kriminalitetsforebyggende arbejde overfor børn og unge, som er tæt på eller allerede er i kriminelle miljøer.

Politi- og koordinationsmøder afvikles iht. §115 i retsplejeloven.

Kilde: Retsplejeloven §115 stk.1-4

REGERINGENS BANDEPAKKE 4

I september fremlagde regeringen forslag til bandepakke 4. Den nye bandepakke har bl.a. fokus på at nedbringe antallet af helt unge, der involveres i bandekriminalitet. Bandepakken skal derfor give bedre muligheder for at informationer kan deles i fx SSP samarbejdet, mellem kommune og unges forældre samt i screeningsprocessen af om et barn er kriminalitetstruet.

Forebyggelsessamarbejdet i SSP vægtes højt i Helsingør Kommune. Det betyder, at bandepakke 4s tilføjelser taler ind i en ramme, som SSP allerede nu arbejder ud fra, hvor der samarbejdes meget tæt mellem politi og kommune. Bandepakkens formål om forebyggelse af ungdomskriminalitet kan betyde, at forældre og familie hurtigere kan kontaktes, når vi observerer bekymrende adfærd i fx det opsøgende arbejde. Det kan medføre, at fx forældre i langt højere grad kan spilles gode i deres forældreskab, hvorved familiestrukturen styrkes, fremfor at barnet identificeres med en kriminel adfærd og indsatser i SSP eller fx UKN.

I SSP samarbejdet ved vi, at det har en afgørende betydning for de unge, at vi ser dét potentiale de også har - ud over dét, der ikke fungerer hensigtsmæssigt. Her er de unges familiers og netværks indsigt uvurderlig. Familie og netværk kan som alle andre glemme at trække på de ressourcer, der ligger i barnets styrker. Det er derfor givende, når vi på et meget tidligt tidspunkt kan støtte hinanden ind i den bedste proces. SSP Helsingør har – bl.a. gennem vores nære

samarbejde med Boliggården – allerede et etableret og velfungerende samarbejde omkring lommepenge job. Her til arbejdes der i SSP og CUBE målrettet med jobsøgning og etableringen af fritidsjob.

SSP OPLÆG

I SSP oplever vi, at elever og forældre, der gennem oplæg har mødt og været i dialog med vores konsulenter ude på skolerne, er lang trygge ved at tage kontakt til SSP, når noget bliver svært. Mange forældre og børn ved ikke på forhånd hvad SSP er og er allermest nysgerrige overfor, hvad vi "kan bruges til." Det vi oplever er, at den omhu vi lægger i, at vores oplæg hele tiden er opdateret på den nyeste viden, lovgivning og trends, har opbygget en gensidig respekt for, at tiden med os er godt givet ud. Hertil værdsættes det, at vi supplerer oplæggene med betragtninger, fra de oplevelser og lokalindsigter vi får gennem det opsøgende arbejde og situationer vi inddrages i gennem vores samarbejdspartnere.

Relationerne vi opbygger gennem vidensdelingen, har gennem årene banet vej for et netværk og en hel særlig personlig følt fortrolighed med børn, unge, deres forældre og institutionerne i hver enkelt af Helsingørs bydele. Dette netværk er altafgørende for, at SSP kan handle hurtigt, når det er nødvendigt og en helt overvejende årsag til, at vi meget tidligt formår at stoppe optakt til kriminalitetsparathed, der kunne have fået omfattende konsekvenser på både individ og samfundsniveau.

Oplæggenes indhold har en vidensdelende funktion, men lige så vigtig er det, at abstrakte begreber som trivsel, sund ungdomskultur og forebyggelse af uhensigtsmæssig adfærd eller kriminalitet personificeres med netop dén skoles eller dét områdes SSP konsulent. Derfor er skolerne fordelt på faste SSP konsulenter, med hvem eleverne hurtigt er på fornavn.

Det er denne personificering af det kriminalpræventive arbejde, der betyder, at de unge oplever sig genkendt, når vi fx på et senere tidspunkt møder dem gennem det opsøgende arbejde og kan have en dialog om at "passe på naboerne" eller respektere øvrige brugere af det offentlige rum. Og det er samme personificering, der betyder, at en forældre har tillid til, at vi kender deres unge menneske og de derfor tør række ud.

Hvad bruger forældrene SSP oplæg til?

I foråret 2023 deltog 55 forældre i en pilotundersøgelse omkring SSPs 7. classes oplæg om Ungdomskultur.

I første del af undersøgelsen blev forældrene spurgt om, hvad der gjorde indtryk, hvad de tog med sig og hvad de forventede at bruge oplægget til efterfølgende. Fire måneder senere kontaktede vi forældrene og spurgte de samme spørgsmål – men nu set i forhold til tiden siden oplægget.

54 forældre svarede at oplægget og/eller samtalen omkring emnet med øvrige forældre havde givet dem noget. Over halvdelen (27) af forældrene svarede, at de grundet oplægget havde været mere opmærksom på at støtte deres børn, end de ellers ville have været. En tredjedel forældre svarede, at de med fordel havde afprøvet nye konkrete måder at forholde sig til emnet på.

Citater fra forældre om hvad SSP oplægget om Ungdomskultur har givet dem

[Oplægget] startede en åben dialog i forældregruppen, hvilket gjorde det lettere at tale om. Det er en aldersgruppe, hvor nogle stikker af, andre modnes ikke så hurtigt og nogle står ligesom i midten og er nysgerrige. [Det er] sindssygt relevant med oplægget, som et kickstart til dialog mellem forældre... Vores børn er ret godt med, men forældre imellem får talt om, hvordan de skal snakke om det. Det er en alder hvor børnene ellers siger: "Du siger det bare ikke" og det er vigtigt, at vi som forældre kan sige, at det gør vi og det er vores ansvar som forældre. Dét, at vi har hørt oplægget, gør bare, at man kan referere til det og i snakken med andre forældre vejlede dem til "hvis du bliver i tvivl kan du kontakte SSP." Det er super godt delt op, at ungerne får noget og så forældrene - så vi har en ramme at tale ind i, uden at det bliver for personligt..

... særligt omkring lokalmiljøet. Hvad der ud fra SSPs kendskab rører sig lige netop dér. Giver én en ide om hvor [årgangens unge] er generelt – ud fra fx Ungeprofilundersøgelsen.

Vi har et fælles udgangspunkt at tale ud fra. Nogle kan være i øst og vest – men her starter vi fra et samlet sted.

Vi er mere bevidst om, at bruge dét vi mener med ord. At man taler til sit barn mere målrettet. Fortæller om holdninger og har dialogen. Fx om hvor fede alle de fester vi har været til i familien, har været, uden at der drikkes alkohol. I Danmark viser mange familier, at når vi har fest og skal have det sjovt, skal vi drikke [alkohol]. I vores familie er det vigtigt for os, vi har det sjovt fordi vi er sammen. Oplægget legitimerer, at vi forældre insisterer på, at vi ikke ønsker, at vores børn drikker ryger, m.m. og giver børnene oplevelsen af, at den holdning, de hører hjemme og som de oplever hjemme, er ok.

... ift. alkohol, så havde vi tænkt, at vi måske begynder indføre det. Men efter at have hørt oplægget, tænker vi at strække det lidt for et par år ..., at det hjælper at stramme op omkring det. Før tænkte vi, at når alt bare bliver forbudt, så går de måske i den total modsatte retning. Men det, vi forstod, var, at sådan er det ikke og at de unge faktisk gerne vil have tydelige grænser og at det også er ok at sige helt nej.

Jeg synes, det er så fint – at [SSP] komme[r] ud og snakke[r] om det fremfor at få en pjece om, hvor man kan henvende sig. Det er virkelig håndgribeligt. Ingen løftede pegefingre eller noget med, at nu skal vi lære jer noget. Det var rigtigt fint.

SSP OPLÆG

Jeg er dybt uenig i, at "vi skal lære dem en god drikkekultur" – nej, vi skal lære dem en god ungdomskultur. Alkoholkulturen kan vi tage individuelt. Jeg kunne referere ind i oplægget og sætte spørgsmålstegn ved, at det er en tradition, forældrene skal føre videre.

(...) for at vi kan lykkes med vores [barn] og klassen er det rigtig vigtigt, at vi har et fælles udgangspunkt. Selvom SSP ikke er myndigheds-personer, betyder det noget, at nogen stiller sig op og fortæller hvad udgangspunktet kan være. Det betyder noget, at det kommer fra neutralt sted, så behøver vi forældre ikke at diskutere, om det er vigtigt.

Det er godt lige at få kigget de andre forældre i øjnene. At man også lige husker, at alle anskuer ikke verden, som én selv. Vi har ikke talt om det forældre imellem siden, men vi har et nyt møde nu i starten af skoleåret, hvor jeg forventer at [emnerne] vil blive taget op igen [af lærerne]. Så er det et fint udgangspunkt at have.

Noget nyt for mig er at tænke, at jeg skal være et "helle": noget der er roligt og fredeligt og åben for samtale. Så jeg siger: "Jeg vil gerne [bestemme hvad ud skal], men jeg ved, at jeg ikke kan bestemme alt i verden. Men vil du ikke tale med mig om de her ting, så vi kan finde ud af det sammen?"

SSP OPLÆG

SSP afholder årligt ca. 300 elev- og forældre oplæg i kommunens folkeskoler, friskoler, privatskoler samt ca. 45 oplæg til de studerende samt fagpersoner i ungdomsskolen, 10.klassen og uddannelsesinstitutionerne.

0. klasse *

Forældreoplæg om sociale medier

Dit barns liv på nettet

3. klasse *

Forældreoplæg om sociale medier

Dit barn liv på nettet

God tone og opførsel

3. klasse * Elevoplæg om sociale medier

God tone og opførsel

7. klasse *

Elevoplæg, Netetik og sociale medier

Unge og sociale medier

7. klasse *

Forældreoplæg om alkohol og nikotin

Ungdomskultur

8. klasse * Elevoplæg

Ungdomskultur, social pejling og flertalsmisforståelse (alkohol , nikotin og risikoadfærd)

9. klasse * Elev-sommeroplæg

God stil i det offentlige rum

10. klasse og uddannelsesinstitutioner

Ad hoc

December * Fyrværkerioplæg for 5. klasses elever på samtlige skoler

Ad hoc oplæg til fagpersoner (social kontrol og æresrelaterede konflikter, radikalisering og ekstremisme samt generel og specifik kriminalitetsforebyggelse)

SSP holder oplæg på 18 grundskoler, 10. klassen og fem uddannelsesinstitutioner i Helsingør Kommune. Hertil kommer krisecentre og øvrige samarbejdspartnere i kommunen.

Fyrværkerioplæg

Fyrværkeri er fantastisk og flot, men skal bruges med omtanke inden for den gældende lovgivning. Ellers bliver det en kriminel handling. SSP tilbyder af den grund, hver december måned, oplæg om fyrværkeri til skolernes 5. klassesettrin i Helsingør Kommune. Eleverne ved ofte meget af dét, vi fortæller dem, men vi oplever, at repetitionen gør en forskel – og er måske dét, der gør, at de unge lige tænker sig om en ekstra gang. Samtidig er de unge glade for at have fakta på plads, så de ved hvad de må og ikke må. Alle 5. klasses elever går fra oplægget med et par beskyttelsesbriller.

UNGE I DET OFFENTLIGE RUM

SSP opdateres hele tiden, ift. hvor de unge er og hvad der rører sig, der hvor de opholder sig. Det gør vi bl.a. gennem et opsøgende arbejde, hvor vi på ugentlig basis, året rundt besøger bydelenes "hotspots."

Hotspots er steder, hvor der i særlig grad er stor aktivitet og forsamling af unge, der søger at mødes på unges vilkår. Hotspots tiltrækker desværre nogle gange grupperinger eller individer, der tilbyder, de unge at handle med ulovlige rusmidler. Derfor har hotspots også politiets interesse.

I vores opsøgende arbejde, vægtes det højt, at de unge oplever sig genkendt og er trygge ved at henvende sig til SSP. Vi hilser altid på de unge vi møder i aftenstimerne, har vand og bolsjer til uddeling og får os ofte en snak om stort og småt. Vi oplever, at de unge generelt er gode til at gå sammen og tænker hinanden ind fællesskaber, hvor alkohol og rusmidler kan fylde, men ikke er afgørende for om den enkelte unge får adgang.

Synlige voksne i det offentlige rum

Dét, vi også ser, er at når forældre ved, hvor deres børn opholder sig, viser interesse for børnenes vé og vel og fx indgår i bydelens frivillige forældresamarbejde, da har det en positiv indvirkning for alle parter i det offentlige rum.

De frivillige forældregrupper TrygÅlsgårde og TrygHornbæk blev i 2023 udvidet med forældregruppen TrygEspergærde.

Forældrenes aftaler om gåture om aftenen i deres lokalområde er opstået i samarbejde med SSP, der udbreder kendskabet til grupperne gennem forældreoplæggene på skolerne. Derudover er grupperne forældrestyret og lokalt forankret. Ud over de lokale frivillige forældregruppe har vi et godt samarbejde med Natteravnene Helsingør, som gør et stort stykke arbejde for at skabe tryk-
hed i Helsingørs Natteliv.

Ved årets Blå Mandag bemærkede SSP mange forældre, der støttede op om deres unges tryk-
hed. Alkohol fyldte ikke så meget og de unge var gode til at passe på hinanden. Anderledes så det desværre ud for 9.klasses sidste skoledag. De unge var stadig opmærksomme på hinanden, men alkohol og andre rusmidler fyldte meget og var kompromitterende ift. de unges sikkerhed. I lyset af dette, har vi i SSP opfordret forældre til i endnu højere grad at holde fast i deres foræl-
dreansvar omkring deres unges festkultur. Også i denne alder viser forskningen, at det gør en positiv forskel, at forældre sætter tydelige rammer og laver aftaler med deres børn.³

SSPs opsøgende og udekørende team intensi-
verer det opsøgende arbejde i sommerperioden ift. Helsingør Kommunes kystområde og de unges brug af strandene.

³ Svarene fra 70.544 studerende fra danske gymnasier viste i et studie fra Syddansk Universitet, at forældres holdning stadig har stor betydning for de unges alkoholindtag:
<https://doi.org/10.1177/14034948221106298> (2014)

Samarbejdsforum og Hotspot netværk opbygges løbende i lokalområder hvor unge har haft en uheldig adfærd. Netværkene består af kapable voksne med en stemme i det offentlige rum, et ledende driftansvar for institutioner, renovation, brolaug, vagt- og boligselskaber, havne, bycentre, foreninger, tog- og bustransport samt facebookgrupper, tryghedsskabende forældregrupper, mfl.

I 2023 har vi udbygget samarbejdsfora til også at indbefatte Mobila Teamet – SSPs pendant i Helsingborg – samt DSB og Øresundslinjerne, COOP365 og 7Eleven. SSP faciliterer møder mellem samarbejdspartnere for at optimere de tryghedsskabende indsatser i lokalområderne. Ved at skabe fælles forståelsesramme for håndteringen af utryghedsskabende adfærd og hvornår der anmeldes eller politiet tilkaldes, sikrer vi bedst muligt at alle borgere trygt kan opholde sig i det offentlige rum.

RUSMIDLER BLANDT UNGE I HELSINGØR KOMMUNE

Der er gennem de sidste år kommet nikotinprodukter på markedet med farver og dufte, der henvender sig til unge og giver dem det fejlagtige indtryk, at produkterne er mindre skadelige. Produkterne indeholder ikke bare mindst lige så mange skadelige biprodukter, som eksempelvis cigaretter - de er også ulovlige. Vapes (fx Puff bars og Elf bars) har i særlig grad fyldt på skolerne og i politiets indsatser i 2022-2023, hvilket de unges svar i Ungeprofilundersøgelsen 2022/23 også tilkendegav.

	7. klasse	8. klasse	9. klasse
2020	1%	2,1%	0,5%
2021	0,3%	1,4%	2,8%
2022	1,2%	0,7%	1,2%
2023	5,8%	5,4%	5%

	7. klasse	8. klasse	9. klasse
2020	0,8%	1,2%	3,5%
2021	0,3%	3,9%	4,1%
2022	1,4%	2,1%	8,1%
2023	1%	3,8%	6%

Ryger e-cigaretter eller vapes hver dag eller hver uge

Bruger snus eller nikotinposer hver uge eller hver dag

Langt størstedelen af unge er ikke i berøring med hash, vapes og andre ulovlig stoffer. I SSP samarbejdet har vi fokus på forebyggelse af alle rusmidler dvs. alkohol, røg, nikotinprodukter, lattergas, medicin, hash og de såkaldte ”hårde stoffer” som kokain og amfetamin, mfl. blandt unge. Det har vi, da alle indtag af rusmidler kan ende med et misbrug og deraf mistrivsel eller en kriminel løbebane.

I kommuneregi har SSP gennem foråret 2023 indgået i et tværkommunalt samarbejde med HelsingUng og Center for Omsorg omkring etableringen af et tilbud til unge på udskolingerne om dialog med eleverne om nikotin forbrug.

I forsommeren samledes repræsentanter fra SSP, Tandplejen, Sundhedsplejen og Cros omkring et temamøde med det formål at erfaringsudveksle og kortlægge vores samlede viden i kommunen omkring nikotin og skadevirkninger ved brug af nikotin.

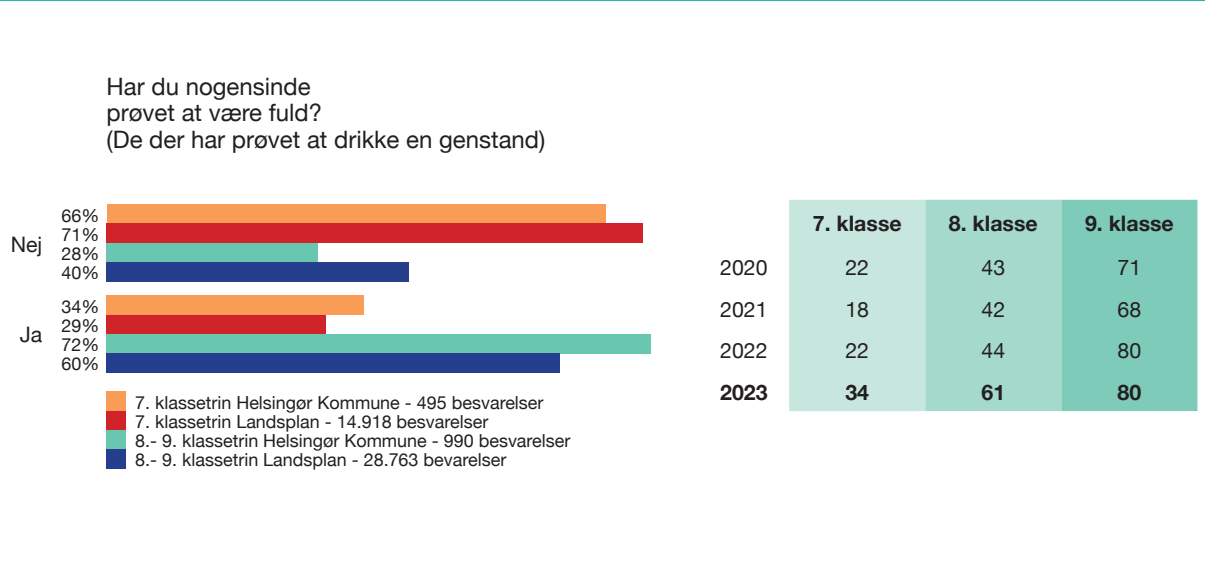
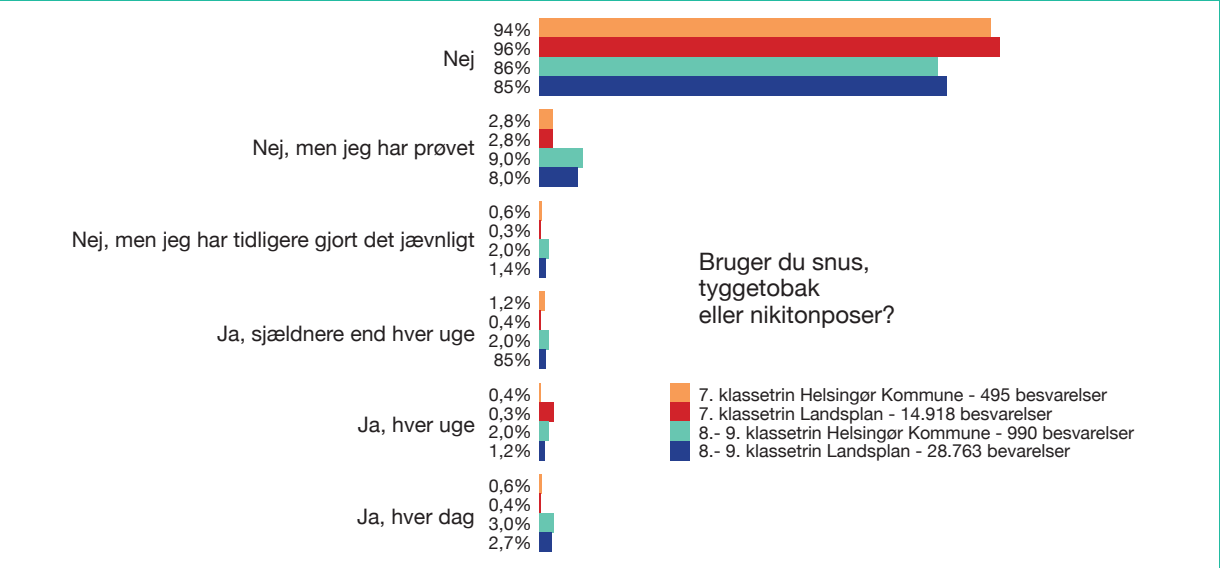
Temamødet opsummerede en fælles refleksion over, hvordan vi bedre kan hjælpe de unge og hvordan vi som fagpersonale kan tage dialogen med de unge om nikotin.

Vi har i Ungeprofilundersøgelsen også erfaret en stigning i brugen af alkohol – særligt for elever på 7. og 8. klassetrin.

Statens Institut for Folkesundhed fortæller, at vi på landsplan i Danmark ser en stigning i især andelen af 13-årige, der drikker alkohol. Det samme ser vi i Ungeprofilundersøgelsen besvarelser (læs mere om Ungeprofilundersøgelsen i Infoboksen på næste side). Endnu vides det ikke, hvorfor der ses denne stigning, da unges alkoholindtag internationalt set ellers er faldende. Det vil forskningen se nærmere på.

Fuldskabsorienteret druk

Der er mange argumenter for at støtte de unge mennesker i at vente med at drikke alkohol.

RUSMIDLER BLANDT UNGE I HELSINGØR KOMMUNE

Unge med et højt alkoholforbrug indgår hyppigere i ulykker, eksperimenterende brug af stoffer, vold og kriminalitet samt konflikter med venner og forældre. I SSP anbefaler vi en så sen debutalder for alkohol som mulig. Vi vægter især at indtag af alkohol i en ung alder - og i særdeleshed fuldsksabsorienteret druk - har konsekvenser i form af:

- Børn og unge mennesker navigerer dårligt i det at være fuld. Deres risikovillighed kombineret med en promille og utilstrækkelig modenhed overfor at kunne vurdere om deres grænser overskrides – samt at kunne sige fra – leder fx til uønsket sex, seksuel kontakt man fortryder eller som kan være grænseoverskridende, konflikter, øget risiko for vold og kriminalitet.
- Undersøgelser viser også, at hvis man starter tidligt med at drikke alkohol, og hvis man har et stort forbrug af alkohol i ungdomsårene, så er der risiko for at det store forbrug fortsætter ind i voksenalderen. Har man et stort forbrug af alkohol henover en længere årrække, så er der en øget risiko for, at man bliver afhængig af alkohol.
- Unges hjerner er ikke fuldt udviklede, så når man drikker alkohol i så tidlig en alder, så kan det have nogle konsekvenser for hjernens udvikling i form af hukommelse- og indlæringsbesvær. Bl.a. ses der i studier, at unge, der har et højt forbrug af alkohol på ungdomsuddannelserne, kan have sværere ved at gennemføre deres uddannelse. Alkohol er et opløsningsmiddel og et gentagende indtag i ungdomsårene kan medvirke til en øget risiko for sygdomme, som depression, angst og paranoia.

SSP har hen over sommeren 2023 spurgt forældre i Helsingør Kommune, der i foråret deltog i SSP forældreoplæg for 7. årgang, hvad de har taget med fra vores oplæg om Ungdomskultur. Det mange forældre fremhæver og som har ændret deres måde at støtte deres børn i ungdomslivet, er især, at forældrene ikke anbefales at lære deres unge at drikke hjemmefra, at de unge efterspørger tydelige rammer for om og hvor meget de må drikke og at de fleste unge accepterer forældrenes regler – også når det gælder et forbud.

Fra forskningen og Sundhedsstyrelsens tal ved vi, at mange af de børn og unge der ”trækker” alkohol tallene op til fester, er børn og unge, der debutterer tidligt og senere i livet får alkoholrelaterede problemer.⁴ Når vi i Danmark har verdensrekord og europarekord i målrettet kampdruk, så har det samfundsmæssige konsekvenser. Derfor er forebyggelsen vigtig, og det er vigtigt, at forældre ikke hviler i at gøre ”det vi altid har gjort og kender,” men i stedet forstår, at vi i dag ved meget mere om konsekvenserne samt følgevirkningerne af at debuttere tidligt med alkohol.

⁴ <https://www.sst.dk/da/viden/forebyggelse/alkohol/fakta-om-alkohol/unges-alkoholforbrug>

Fakta om den landsdækkende ungeprofilundersøgelse

Den landsdækkende undersøgelsen gennemføres hvert år fra 1. november til 31. januar. Tal for landsplan er en sum af de deltagende kommuner, der fra år til år vælger at deltage. Elevernes besvarelser er selvrapporterede og anonyme og finder sted i de unges skoletid. Således får vi fra Ungeprofilens besvarelser et fingerpeg om tendenser i ungekulturen – men altså ikke et 1:1 ”gennemsnitsbillede” af, hvordan alle unge har det.

Ungeprofilen giver et indblik i, hvordan unge oplever deres tilværelse ift. emner som trivsel, seksualitet, skole, fritid, sociale overdrivelser, digital adfærd, brug af rusmidler og kriminalitet. Oplysningerne kan give vigtig viden om, hvilke områder kommunen skal sætte fokus på og hvilke områder der er i en positiv udvikling.

På landsplan deltog der i 2022/23, 48 kommuner med i alt 45.953 elever fra 7.-9. klasse samt 38.746 elever fra uddannelsesinstitutionerne i alderen 15-30 år.

Helsingør Kommune deltog for femte gang i 2022/23 og blev repræsenteret af 80% af eleverne fra kommunens deltagende 7.-9. klasser samt 10. klasses elever fra Ungdomsskolen. Øvrige deltagende uddannelsesinstitutioner for 15-30 årige blev repræsenteret med 56% besvarelser.

SOCIALE MEDIER

De sociale medier er i dag en medspiller i børn og unges sociale dannelse, på lige vilkår med de oplevelser de har i den fysiske verden. Deltagelse i fællesskaberne er altafgørende for de unges valg og vejer ofte tungere end de regler og retningslinjer, vi voksne sætter op. Forskellen, ift. at de sociale medier nu er medspiller i børnenes tilværelse, er, at alt dét de tidligere erfarede i et fysisk skolemiljø eller i fritiden én til én eller i udfordringer ved deltagelse i fællesskaber, nu mangedobles i hastighed og mængde. Det betyder, at én persons eller gruppes drilleri eller uhensigtsmæssige håndtering af fællesskabet, på meget kort tid kan blive ”bekræftet” gennem gentagelser og overdrivelser via grupper på de sociale medier. Ofte af børn uden direkte kendskab til de involverede parter. Konsekvenserne kan være omfattende og fatale for børnenes videre skolegang og generelle trivsel.

I foråret 2023 introducerede SSP, i samarbejde med skolerne, kommunens handleplan for håndteringen af digitale krænkelser. Med den nye handleplan og actioncard har vi en fælles strategi for, hvordan digitale krænkelser håndteres, så vi kan handle rigtigt - hurtigt - og dermed mindske den skade en krænkelse forvolder. Samtidig øger vi opmærksomheden for, hvordan skolernes personale og elevernes forældre forebygger digitale krænkelser.

I skoleåret 2023/24 har vi tilbudt forældreoplæg fra i 0. klassetrin samt flyttet tidligere 4. klasses forældreoplæg til 3. årgang. Førstnævnte tiltag

Helsingør Kommunes actioncard for digitale krænkelser

skal ses i lyset af, at børn i dag meget tidligt introduceres til digitale devices med adgang til internettet. Det er vigtigt, at når børn ”bliver

digitale,” da er deres forældre klædt på til at støtte børnene i livet på nettet og opfanger, når børnene mistrives.

SSP arbejder med børn og unges digitale trivsel og at ingen børn og unge begår kriminalitet på nettet, herunder kender til de gældende regler og lovgivning i forhold til digital adfærd. Fokus er ligeledes på, at de unge selv kan beskytte sig mod online kriminalitet. Det gælder fx formidling af viden om sikkerhedsindstillinger, private profiler, delinger, samtykke og forståelse for den individuelle sfære. Vi vægter meget højt at fortælle de unge, at de skal turde sige det til nogen, også selvom de føler skyld i det skete.

Såkaldte ”muldyrs sager” har desværre fyldt meget i 2023 og har været et ekstra fokuspunkt i SSPs og politiets formidling til forældre. Udsigten til hurtigt tjente penge ved at lade en ukendt person sætte penge ind på den unges konto, for kort efter at trække pengene igen, kan fejlagtigt opfattes som en mindre forseelse. Dette er dog ikke tilfældet, da den unge sigtes for medvirken til bedrageri og kan medføre både fængselsstraf og meget store bøder.

Muldyr er i politiets terminologi defineret som en person, der fungerer som mellemlid mellem en kriminel bagmand og en forurettet, der lider tab. Det foregår fx ved, at muldyret stiller sin konto til rådighed til overførsel fra forurettedes konto, så sporet mellem den forurettede og kriminelle sløres. Beløbet bliver efterfølgende videreført til en ny konto eller hævet og overdraget til den kriminelle

i kontanter. Nogle muldyr får betaling for at fungere som mellemlid, mens andre muldyr forestår transaktionen mellem bagmand og forurettet uden egen økonomisk vinding. Muldyret lider ikke selv økonomisk tab i forbindelse med kriminaliteten. Muldyret kan enten være bevidst eller ubevidst om, at han/hun medvirker til en kriminel handling.

FRITIDSJOB & FRITIDSPAS

FRITIDSJOB

Med fritidsjobsindsatsen i SSP får unge i udsatte positioner i alderen 13-17 år en håndholdt, individuel støtte, hvor de tilbydes hjælp til job-søgning samt til at skrive ansøgninger og CV. Det overordnede formål er at styrke de unges muligheder for, at de kommer i uddannelse og beskæftigelse.

Unge erfaring med at indgå i erhvervslivet har en stor kriminalitetsforebyggende effekt. Unge i fritidsjob får gennem deres arbejdsopgaver indblik i og en forståelse for, hvordan samfundet hænger sammen. De oplever sig selv, som en medspiller med et ansvar, de forventes at udfylde. De unges personlige relation til lokale virksomheder og organisationer giver dem mulighed for at afprøve og vise, hvad de kan. Det betyder, at erhvervslivet omkring de unge også får øje for de unge som individer, hvilket igen åbner døre til større netværk, kendskab til nye arbejdsfunktioner og arbejdsområder.

Fritidsjobsindsatsen er et samarbejde mellem Boliggårdens boligsociale helhedsplaner i Vapnagård og Nøjsomhed, CUBE, offentlige institutioner og erhvervslivet og har i 2023 hjulpet 96 unge.

Fritidsjob, som en kriminalpræventiv indsats, har vist sig at have en positiv indflydelse på hele familien, da de gennem indsatsen får øget kendskabet til arbejdsmarkedet og dermed ser nye karriereveje for deres børn. I nogle tilfælde ser de også nye muligheder for deres egen jobsøgning.

Særligt for forældre, der er nye i Danmark, giver fritidsjobindsatser ny tro på fremtiden for deres børn, både dem som er i fritidsjobindsats og søskende. Ofte baner de unges fritidsjob vejen for søskende, så flere i familien kommer i fritidsjob. Indsatserne giver øget trivsel i familierne, når de unge er i job og dermed udvikler mere ansvarlighed og modenhed og hjælper mere til hjemme.⁵

FRITIDSPAS

Fritidspas er en særlig ordning SSP Helsingør faciliterer til sårbare eller udsatte børn og unge, i aldersgruppen 6-17 år bosiddende i Helsingør Kommune. Fritidspasset giver mulighed for at målgruppen kan deltage i en lang række fritidsaktiviteter i Helsingør Kommunes forenings- og fritidsliv. Baggrunden for indsatsen er, at integration i almindelige fritidsaktiviteter sammen med andre børn kan medvirke til at nedbryde den negative sociale arv for udsatte børn og unge, herunder bidrage til nye sociale relationer og på længere sigt øget livskvalitet. Fritidslivet rummer muligheder for spændende, færdighedsopbyggende aktiviteter, et trygt sted at være, nye venskaber og adgang til nærværende og betroede, ansvarsfulde voksne. I SSP har vi i år bevilliget 378 fritidspas,⁶ hvilket igen i år er rekordmange.

For mere viden om Fritidspas: sbst.dk/udgivelser/2021/erfaringer-og-inspiration-fra-kommuner-med-fritidspasordninger-og-tidligere-fritidspasinitiativer

⁵ kilde: Rapport fra LG Insight: lg-insight.dk/wp-content/uploads/2021/03/Fritidsjob-i-familieperspektiv_m-bilag_LG-Insight.pdf

⁶ Pr 23. oktober, 2023

RADIKALISERING & EKSTREMISME NEGATIV SOCIAL KONTROL & ÆRESRELATEREDE KONFLIKTER

SSP har i 2023 opdateret kommunens strategi for forebyggelse af Radikalisering samt udarbejdet to nye actioncard for hhv. radikaliserings og ekstremisme samt æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol.

Kendskabet til SSP, som indgangen til kommunens rådgivende funktion og beredskab på de to områder, har betydet, at vi i år, på ugentlig basis, har fået henvendelser fra vores samarbejdspartnere.

Oftest bliver vi fællesskab klogere vedrørende en bekymring og kan være med til at kvalificere, hvad der videre skal ske i forebyggelsesøjemed. I nogle tilfælde har vi inddraget det nationale beredskab og sagerne har været omfattende og tidskrævende.

Som noget nyt har vi holdt oplæg på krisecentre. Vi oplever, at vi hele tiden er med til at skabe forståelse for, hvilke tegn fagprofessionelle kan være opmærksomme på og ikke mindst, hvordan de passer på parterne i relationen.

SSPs specialiseret team har også i år været på kursus i nye og opdaterede værktøjer i forebyggelsesarbejdet gennem Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme (CDIE) og bliver løbende opdateret omkring landets situation

gennem Infohuset Nordsjælland. Trusselsbillet flyttede sig i 2023 fra generel til alvorlig. Den forblev her efter politiets skærpede indsats ifm af koranafbrændingerne. Vi følger CDIEs anbefalinger tæt, der set i forhold til ungdomskulturen handler om adgang til positive fællesskaber og fokus på en generel trivsel.

Den viden vi tilegner os, videreformidler vi bl.a. til SSPs lokalgrupper og boligforeninger, så frontpersonalet i Helsingør Kommune melder ind ved bekymring.

INFOHUSET NORDSJÆLLAND

består bl.a. Nordsjællands Politi, PET, CDIE, Det Kriminalpræventive Råd (DKR), mfl.

DE FEM TRUSSELSNIVEAUER

MEGET ALVORLIG

Her ses en specifik trussel, hvor der er kapacitet, hensigt, planlægning og mulig iværksættelse på plads.

ALVORLIG

Her er der en erkendt trussel mod Danmark. Der er identificeret kapacitet, hensigt og planlægning om et eventuelt angreb mod Danmark, men iværksættelsen udestår.

GENEREL

Her er der identificeret en kapacitet og/eller hensigt samt mulig planlægning af et angreb mod Danmark.

BEGRÆNSET

Der er en potentiel trussel. Der er en begrænset kapacitet og/eller hensigt om angreb mod Danmark.

MINIMAL

Der er ingen indikationer på en trussel, og der identificeres ingen hensigt eller kapacitet til et angreb.

Kilde: Politiets Efterretningstjeneste (PET)

SSP+ & BANDEEXIT

Formålet med SSP+ er at hjælpe unge i aldersgruppen 18 til 25 år, der er kriminalitetstruet og unge der allerede er involveret i kriminalitet, ved at tilbyde dem en helhedsorienteret indsats med fokus på uddannelse, job, økonomi og bolig. Indsatsen forebygger eller motiverer til at forlade en kriminel løbebane og støtter op om positiv udvikling hos den unge. Sideløbende med den individuelle indsats udfører SSP+ et opsøgende arbejde med fokus på de kriminalitetstruede unge i denne aldersgruppe, som ikke har motivationen for selv at opsøge tilbuddet.

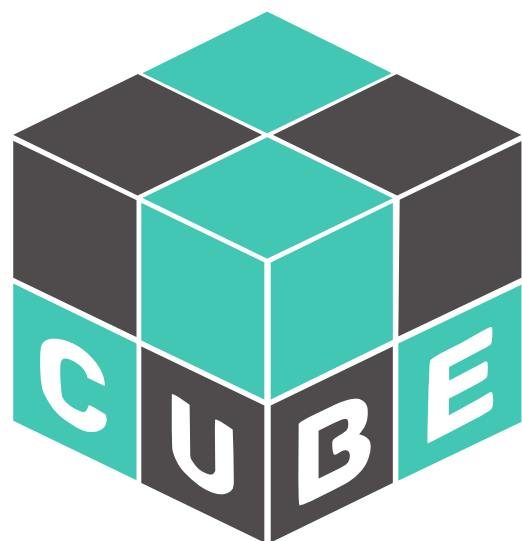
I 2022 var SSP+ i kontakt med ca. 63 unge. Problemstillingerne har omhandlet radikalisering, grov kriminalitet, kriminalitet, misbrug og bekymring for kriminalitet.

Den støtte SSP+ har ydet i disse sager, har dels været forløb i forhold til radikaliserings- og ekstremismesager samt præventive samtaler for gentagende kriminalitet, herunder støtte i retssager, opstart af forløb i misbrugscenter og hjælp til resocialisering.

Kommunens Exitkoordinator blev i foråret 2023 nedlagt. SSP er naturligvis fortsat i et tæt samarbejde med politiet omkring bandeexit, når vi bliver bekendt med unge samt voksne, der søger hjælp ud af bandekriminalitet. Kommunens Exitindsats er i høj grad baseret på, at den involverede person selv henvender sig til kommunens SSP+ medarbejder. I skoleåret 2022/23 og frem til skrivende stund har SSP+ støttet seks personer med ønske om forlade deres kriminelle liv.

SSP+ samarbejder blandt andre med Center for Job, Borgerservice og Teknologi (JBT), HelsingUng, Helsingørs uddannelsesinstitutioner, politiet og Kriminalforsorgen.

CUBE er SSPs pædagogiske tilbud beliggende mellem de to boligområder Vapnagaard og Nøjsomhed tæt på Multiparken. Tilbuddet er målrettet børn og unge i alderen 12-17 år, der ikke benytter sig af de almene kommunale fritidstilbud. CUBE besøges dagligt af mellem 20-50 brugere.

CUBE er bemandet alle ugens dage i tidsrummet 15-21 i hverdage og 15-22 fredage og lørdage. CUBE udgør således et alternativ til, at de unge "hænger ud" i boligområderne uden noget at tage sig til og giver de unge adgang til voksne i dét tidsrum, hvor de har allermost brug for voksnes opmærksomhed og guidning.

CUBEs pendant, Tetriz, der lå i boligområdet Nøjsomhed blev lukket i foråret 2023. CUBEs tilbud er ved stor omhu og indsats fra børn, unge, forældre og personale landet et trygt sted, hvor både CUBEs og tidligere Tetriz' brugere har tiltro til at CUBE rummer begge tilbuds unge og fortsat ser og vil møde hver eneste ung, hvor de er, med anerkendelse for hvem de er.

CUBE kræver ikke, at de unge indmeldes. Medarbejderne har et godt kendskab til CUBEs brugere og ved, hvordan den enkelte ung kan øve nye, bedre mestringsstrategier når tingene er svære. En stor del af de unge står klar og venter når dørene åbnes og synes at have lidt sværere ved at tage af sted, når der lykkes af for aftenen.

For disse unge oplever CUBEs medarbejdere, at det er helt afgørende, at de unge oplever sig som vigtige resurser for byens fremtid og at det vægtes, at de får ligestillet adgang til positive voksenressurser og fællesskaber, herunder muligheder for uddannelse og fritidsjob.

Et vigtigt og kontinuerligt fokus i CUBE er derfor, at de unge mærker et tilhørsforhold gennem

deres medvirken i planlægningen af tilbuddets aktiviteter og at de påtager sig ansvarsområder i de projekter CUBE indgår i.

I 2023 har nogle af CUBEs unge uddannet sig til fodbolddommere og assistent fodboldtræner gennem et samarbejde med DBU og fodboldforeningen Snekkersten IF (SIF). De unges ansvar ind i fodbold og foreningsverden har endvidere, gennem de unges deltagelse i CUBEs ungeråd, haft en positiv indflydelse på SIFs samarbejde med projektet Sammen Om Hinanden omkring at rekruttere og fastholde pigefodbolden i foreningen. Resultatet fra samarbejdet blev, at SIF i 2023 kunne stille med et helt nyt hold af unge piger i alderen 11-14 år – alle fra boligområderne Vapnagård og Nøjsomhed. Der arbejdes også for at opstarte endnu et fodboldhold for de 19-22 årige kvinder. Endvidere har en ung fra CUBEs ungeråd oprettet en frivillig lektiecafé i fodboldklubben.

Omend CUBE agerer fristed, hvor de unge kan slænge sig i en sofa, når skoledagen er afsluttet, er det i lige så høj grad dér, hvor livet i uformelle toner vendes med en betroet voksen. Gnidninger i relationen til et andet barn eller en voksen, eller en uforståenhed over for rammer og strukturer i samfundet vendes og er den måde CUBEs medarbejdere indarbejder resiliens og konflikthåndtering hos det enkelte barn. Kontakten rækkes også ud af CUBE til de unges forældre, der løbende inddrages. Det betyder, at de nye strategier øves på flere baner, integreres og kan modnes over tid. På den måde tilbyder CUBE noget andet en blot at sige: "Nej, det må du ikke."

For at støtte de unge ind i møder med samfundet, på andre og nye måder end dem de unge kender, tilrettelægges der løbende nye og faste

aktiviteter. Den røde tråd i aktiviteterne er, at de unges almene dannelse og ansvar højnes over for det samfund de er en del af.

I 2023 er der opstartet et wellness projekt henvendt til piger. Projektet baner gennem interessen for "at have det godt i kroppen" vej til de unges opmærksomhed på, hvornår noget gør godt – og ondt. Hvordan skal den unge have det, for at kunne mærke egne grænser samt hvornår andres overskrideres. De lærer hvilke sociale mekanismer og følelsesmæssige tilstande der bevirker, at man i et fællesskab kan opdne hinanden til adfærd, der volder et andet menneske ondt.

CUBEs unge har for anden gang medvirket til den årlige Street Festival. Ligeledes har de været på tur med overnatning, arrangeret og afholdt CUBEs fødselsdag og vil i den kommende tid forberede og afholde Julebold traditionen tro. I de daglige aktiviteter indgår Step One - i forlængelse af Boliggårdens lommepegejobs - hvor de unge, med guidning fra voksne, varetager mindre fritidsjob funktioner, hvor de hele tiden kan se hvilken konkret forskel deres arbejde gør.

PROJEKTER I SSP

SAMMEN OM HINANDEN (SOH)

SOH er et projektsamarbejde mellem Konradi - Liv mellem husene, SSP, Boliggårdens boligafdelinger Vapnagård, Nøjsomhed og dele af Nordvest. Projektet, der afvikles i perioden 2020-2025, er finansieret af Østifterne og trækker på boligafdelingernes faste resurser dvs. afdelingsbestyrelserne, ejendomsfunktionærerne og beboergrupper.

SSP Helsingør står for etableringen og forankringen af såkaldte ungeråd, hvis formål er at skabe inkluderende fællesskaber, hvor alle unge kan deltage og skabe værdi og dermed gør en reel forskel for sig selv og for det store fællesskab. Gennem demokratisk dannelse spilles ungerådene gode i sammenhæng, hvor de unge er og kan blive en resurse. Med støtte og hjælp fra de voksne, der er tilknyttet de respektive ungeråd, inspireres de unge til at få omsat deres ideer til virkelighed.

Foreløbige resultater og virkninger af indsatsen har bl.a. været, at der er opnået lokalt kendskab til indsatsen i Sammen om Hinanden og en øget bevidsthed om inddragelse og medbestemmelse til børn og unge blandt lokale aktører. Derudover opleves det, at der er blevet opbygget nye strukturer, som gør det nemmere at inddrage børn og unge, og at der ses en udvikling af kompetencer blandt de børn og unge, som har været involveret. På ungedelen ses det ligeledes, at det er lykkedes at mobilisere unge, der normalt er vanskelige at få til at deltage. Lokalt i bolig-

områderne ses det, at driften opnår bedre kendskab til områdets unge, og at den første fysiske forandring i et boligområde har manifesteret sig.

Ungerådene har betrædt 'nyt land' sammen med de forskellige klubber og ungetilbud, og der er lagt en stor indsats i at opbygge og skabe faste strukturer om inddragelsen af de unge. Ligeledes er der blevet arbejdet målrettet for at involvere nye aktører i arbejdet samt for at skabe forbindelser mellem kommunens aktører på børne- og ungeområdet. Samarbejdsaktørerne oplever, at indsatsen har givet inspiration og er med til at løfte deres arbejde.

På nuværende tidspunkt er der etableret eller understøttet Ungeråd i alle tre boligområder, og der har været indgået og afviklet samarbejder med en lang række aktører som bl.a. kommune, de boligsociale helhedsplaner, afdelingsbestyrelser, uddannelsesinstitutioner, UU-vejledning, Ungdomsskolen, kulturinstitutioner, politiet, mfl. Mere end 70 unge har indtil videre taget del i Ungerådene, og der har i projektets første del været afholdt over 80 møder.

SAMMEN FOR FAMILIEN (SFF)

SFF er et toårigt, kriminalitetsforebyggende projekt mellem SSP, Jobcenter og Familierådgivningen i Helsingør Kommune, finansieret gennem projektmidler fra SIRI.⁷ Indsatsen har givet Helsingør Kommune indblik i dels hvordan vi endnu bedre på tværs af centre og afdelinger i samarbejde med familien støtter kriminalitetstruede unge med komplekse sager – bl.a. unge i UKN forløb. Projektet arbejder ud fra, at den unge og familien er eksperter i eget liv samt med udgangspunkt i, at de kompetencer den unge og familien allerede har skal overføres til at mindske yderligere risikovillig adfærd.

Projektet har nytænkt mulighederne inden for lovgivningen, anvendt dialogbaseret underretning og været i tæt samarbejde med bl.a. skolen og fritidsaktiviteter. Projektet udløber i slutningen af 2023.

BRANDKADETTET

SSP samarbejder med Boliggårdens boligsociale områder, Ungdomsskolen, Helsingør Kommunes Beredskab, Nordsjællands Brandskole og Unge i Beredskab (uib.dk) om Brandkadetter, hvor CUBE har en pædagogisk rolle i opstarten af hvert nyt brandkadet forløb. Når de unge brandkadetter har gennemført forløbet af tre måneders varighed, kan de blive optaget i brandkadetkorpset.

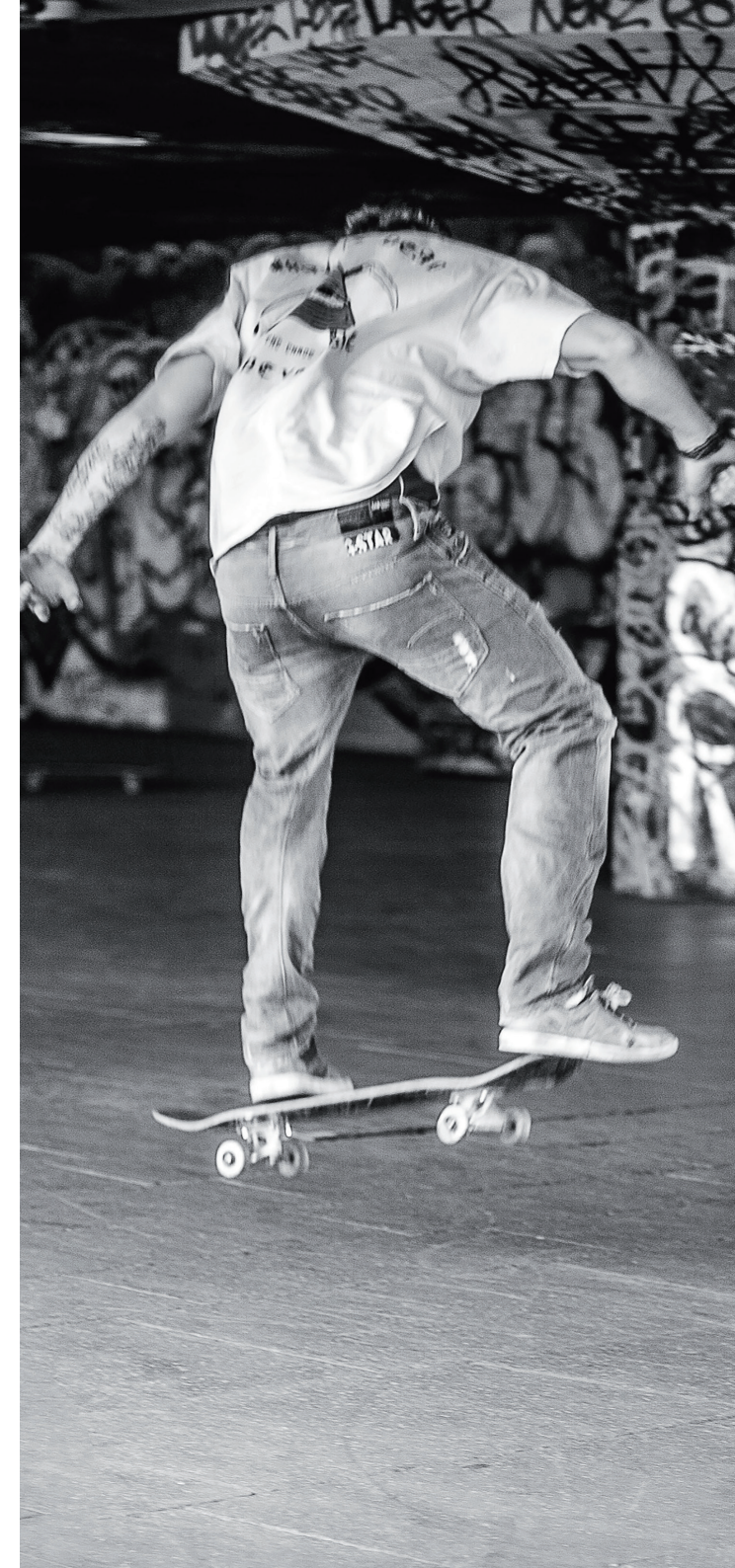
Vil du vide mere om Helsingørs brandkadetter:

Helsingørs Brandkadetter
på Facebook

Unge i Beredskabet / Helsingør

⁷ SIRIs Nationale Center for Forebyggelse af Ekstremisme overgik i efteråret 2022 til Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme under Udlændinge Styrelsen.

SSP

FRI TIDSPAS

BØRN OG UNGES ONLINE LIV

ALKOHOL

ÆRESRELATEREDE KONFLIKTER
OG NEGATIV SOCIAL KONTROL

RADIKALISERING &
EKSTREMISME

DIGITALE KRÆNKELSER

Find vores opdaterede
foldere og materialer
på ssp.helsingor.dk

RADIKALISERING & EKSTREMISME

NEGATIV SOCIAL KONTROL
ÆRESRELATEREDE
KONFLIKTER

FYRVÆRKERIRÅD